

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти
«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»**

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

14 квітня 2023 року

Біла Церква

2023

УДК 378-053.6:63:001:636.09(063)

Молодь – аграрній науці і виробництву. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 211 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Зубченко В.В., канд. екон. наук, доцент.
Власенко С.А., д-р вет. наук, професор.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук, доцент.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, доцент.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (14 квітня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

©БНАУ

зникали, у тварин з'являвся апетит, однак через 1–4 год знову розвивався синдром колюк. На другий день у коней відмічали збільшення черева (особливо правої голодної ямки), черевні м'язи сильно напружені. При аускультатії кишечника у деяких тварин виявляли гучний звук „падіння краплі води на метал”. Напади болю посилювалися (знеболювальні засоби не давали лікувального ефекту). Коні раптово падали на землю, переверталися через спину, вставали, іноді у них спостерігали нестримний рух вперед. Періоди збудження змінювалися періодами пригнічення. Коні в більшості випадків намагалися лягти, упиралися головою в підлогу, стогнали, не проявляли реакції на зовнішні подразники. Акт дефекації у більшості тварин (66,7 %) відсутній. У коней – полакіурія, сеча виділялася невеликими порціями червоно-коричневого кольору. Коні часто покривалися потом. На третій день захворювання стан у деяких тварин (33,3 %) поліпшувався. У решти – полегшення не спостерігали. Навпаки, збудження коней змінювалося сильним пригніченням, у них виявляли гіпертермію (39,6–40,6⁰ С), тахікардію (90–98 уд/хв), гіперемію та ціаноз видимих слизових оболонок.

За копростазу клінічні ознаки були нестерпними: у коней періодично незначне збудження, вони „шкребли” грудними кінцівками землю, озиралися на черево, безцільно блукали, обережно лягали, стогнали, качалися по землі і знову вставали, періодично у них проявлявся стогін. Температура тіла в нормі, однак у 2 тварин із 6 виявили субфебрильну лихоманку (38,6–38,9⁰ С), частота пульсу на нижній межі норми (28–24 уд/хв), дихання без змін (8–12 дих. рухів). Надалі у коней спостерігали анорексію. Язик із сірим нашаруванням, з ротової порожнини гнильний запах. Перистальтика тонкого кишечника в перші дні хвороби збережена, на 2–3-й день – ослаблена; товстого – послаблена. Дефекація не часта.

Таким чином, проведені нами дослідження показують, що хвороби з синдромом колюк є поширеними серед коней господарств, причини їх зумовлені здебільшого порушенням умов годівлі та утримання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головаха В.І. Діагностика гепатопатії у коней, хворих на ентералгію. Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту: зб. наук. праць. Вип. 28. Біла Церква, 2004. С. 49–56.
2. Gonçalves S., Julliard V., Leblond A. Risk factors associated with colic in horses. Vet Res. 2002. 33(6). P. 641–52. DOI:10.1051/vetres:2002044.
3. Farrell A, Kersh K, Liepman R, Dembek K.A. Development of a Colic Scoring System to Predict Outcome in Horses. Front Vet Sci. 2021. 8:697589. DOI:10.3389/fvets.2021.697589.
4. Risk factors, hematological and biochemical profile associated with colic in Delman horses in Gresik, Indonesia/ M.T.E. Purnama et al. F1000Res. 2021. 10. 950 p. DOI:10.12688/f1000research.55312.2.
5. Acute diarrhea in horses: A multicenter Canadian retrospective study (2015 to 2019) / D.E. Gomez et al. Can Vet J. 2022. 63(10). P. 1033–1042. PMID: 36185796; PMCID: PMC9484212.
6. Hudson J.M., Cohen N.D., Gibbs P.G., Thompson J.A. Feeding practices associated with colic in horses. J Am Vet Med Assoc. 2001. 219(10). P. 1419–25. DOI:10.2460/javma.2001.219.1419.
7. Albanese V., Munsterman A., Klohn A. Prevalence of Gastric Ulceration in Horses with Enterolithiasis Compared with Horses with Simple Large Intestinal Obstruction. Vet Sci. 2022. 9(11). 587 p. DOI:10.3390/vetsci9110587.

УДК 619:616.153.284-084:636.2

ОПАНАСЮК І.М., магістрантка

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА СУБКЛІНІЧНОГО КЕТОЗУ У КОРІВ

Проблема кетозу в Україні є досить актуальною, тому що завдає значних економічних збитків різним аграрним підприємствам, яке проявляється скороченням термінів експлуатації найбільш цінних високопродуктивних корів, зниженням їх маси тіла, вимушеною вибраковкою та значною кількістю безплідних корів після перехворювання, а також негативним впливом на потомство [1, 2].

Кетоз – одне з найпоширеніших захворювань жуйних тварин, зокрема високопродуктивних корів, яке характеризується порушенням вуглеводно-ліпідного і білкового обміну, супроводжується нагромадженням в

організмі кетонових тіл, ураженням внаслідок цього центральної нервової системи і гіпофіз наднирково-залозної системи, щитоподібної залози, печінки, серця, нирок, зниженням молочної продуктивності [1; 3–5].

Ключові слова: кетоз, корови, раціони, кетонові тіла.

Мета роботи – вивчити діагностичні критерії, лікування та профілактику кетозу в корів.

Матеріалом для дослідження були корови чорно-рябої, голштинізованої породи хворі на кетоз.

Дослідження проводилися протягом 2022–2023 років на базі СТОВ “Батьківщина” Шепетівського району Хмельницької області.

Для лікування корів за субклінічної форми кетозу в якості глюкопластичного засобу ми застосовували внутрішньовенно 40 % розчин глюкози, всередину пропіленгліколь. З метою стимуляції глікогенезу застосовували дексафорт, який підвищує глікемію, зменшує витрати глюкози у організмі, сприяє підвищенню глікогену в печінці та зменшує концентрацію вільних жирних кислот. З метою нормалізації кислотно-лужного балансу внутрішньовенно вводили 2,5 % розчин гідрокарбонату натрію. У якості гепатопротектора внутрішньом’язево вводили препарат “Оліговіт” який має сукупні фармакологічні властивості окремих компонентів (вітамінів, амінокислот, мікроелементів), які позитивно впливають на ріст та розвиток організму, сприяють нормалізації обміну речовин, кращому засвоєнню кормів, відновленню функцій після перенесеного стресу.

Встановлено, що найбільший відсоток серед незаразних хвороб великої рогатої худоби припадає на порушення обміну речовин, зокрема на кетоз 24,7 %. Основним етіологічним фактором субклінічного кетозу у корів є незбалансований раціон за цукрово-протеїновим співвідношенням, мінеральним складом за купрумом, цинком, кобальтом, манганом. Морфологічні та біохімічні показники крові за субклінічного кетозу в корів характеризувалися помірною еритроцитопенією, лейкопенією та тенденцією до зниження рівня глюкози і вмісту гемоглобіну. встановлено зниження рівня глюкози, загального білку, лужного резерву і підвищення кетонових тіл, активності АсАТ і АлАТ у сироватці крові.

Комплексне лікування кетозу в корів сприяло відновленню фізіологічного кетогенезу, підвищенню рівня глюкози, лужного резерву і загального білку в сироватці крові. Також лікування, позитивно вплинуло на функції печінки, процеси гемопоезу та молочну продуктивність. Зокрема, це сприяло зростанню середньодобового надою молока від однієї корови на 5,1 %.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч. 2. 610 с.
2. Гнатюк О., Костюк О. Субклінічний кетоз: мовчазний викрадач прибутку молочної ферми. Пропозиція. 2013. № 6. С. 154–156.
3. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002. 400 с.
4. Влізло В.В., Сімонов М.Р., Петрух І.М. Вміст вільних амінокислот та активність антиоксидантної системи у крові здорових і хворих на кетоз високопродуктивних корів. Вісник аграрної науки. 2012. № 10. С. 28–30.

УДК: 636.7.09:616.33:619

ІВАНІВ К.В., магістрант

Науковий керівник – **ХАРЧЕНКО А.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА АСЦИТУ У СОБАК

У роботі наведені результати досліджень за асциту у собак. Проведено біохімічне, морфологічне дослідження крові, біохімічне та мікроскопічне дослідження сечі, загальноклінічне дослідження, УЗД, рентгенівське дослідження. Проведено лікування за гепатогенного, кардіогенного походження патології, призначено паліативну терапію.

Ключові слова: Асцит, гепатит, гіпоальбумінемія, альбумінурія, біохімічне дослідження крові та сечі.